

Preferencje partyjne Polaków w listopadzie 2007 r.

Warszawa, listopad 2007 roku

- W listopadzie poziom mobilizacji wyborców zmniejszył się. O ile 21 października poszła głosować ponad połowa uprawnionych, to teraz odsetek głosujących połowy by nie osiągnął. Na pytanie o gotowość wzięcia udziału w wyborach parlamentarnych – gdyby miały się one odbywać w najbliższą niedzielę – „zdecydowanie tak” odpowiedziało 46% osób (*wielkość frekwencji szacowana jest na podstawie odsetka osób deklarujących zamiar głosowania w sposób zdecydowany*).
- Liderem rankingu pozostaje PO, której wynik – w stosunku do wyniku uzyskanego w wyborach – jeszcze się umocnił. Gotowość głosowania na tę partię zadeklarowało 49% osób o sprecyzowanych preferencjach, które deklarowały zamiar głosowania. Nieco gorsze wyniki uzyskały natomiast PiS (28%) i LiD (10%). Poparcie dla PSL wyniosło 10%. Pozostałe partie uzyskały marginalne poparcie (gotowość głosowania na Samoobronę i LPR deklarowało po jednej setnej badanych; na Polską Partię Pracy – mniej niż co setny, natomiast na partie inne niż wymienione – jeden na stu badanych).
- Przedstawione powyżej wyniki poparcia dla partii przeliczone zostały do osób, które deklarowały „zdecydowanie” lub „raczej” zamiar uczestniczenia w wyborach parlamentarnych i które jednocześnie miały sprecyzowane preferencje. Osoby, które zgłaszały zamiar głosowania, ale nie były pewne, której z partii przekazać poparcie stanowiły 7% (osoby te były wyłączone z podstawy procentowania przy przeliczaniu wyników poparcia dla partii).

Cytowanie, publiczne odtwarzanie, kopiowanie oraz wykorzystywanie w innej formie danych, informacji i opracowań zawartych w tej publikacji jest dozwolone pod warunkiem podania źródła: TNS OBOP.

Listopadowe badanie preferencji partyjnych jest pierwszym, pomiarem poparcia dla partii zrealizowanym po wyborach parlamentarnych przez TNS OBOP w ramach stałych, comiesięcznych sondaży¹. W badaniu tym zapytaliśmy Polaków o gotowość uczestniczenia w hipotetycznych wyborach parlamentarnych, a osoby odpowiadające pozytywnie – o to, której partii przekazałyby poparcie.

GOTOWOŚĆ GŁOSOWANIA

W październiku do urn wyborczych poszła ponad połowa Polaków (frekwencja wyborcza wyniosła 53,88%). Uzyskane w listopadzie wyniki dotyczące deklaracji udziału w ewentualnych wyborach parlamentarnych wskazują, że po wyborach poziom mobilizacji zmniejszył się (*wielkość frekwencji szacowana jest przez TNS OBOP na podstawie odsetka osób w sposób zdecydowany deklarujących chęć wzięcia udziału w wyborach*). Gotowość głosowania w sposób zdecydowany zadeklarowało 46% badanych, co sugeruje, że do głosowania poszłaby mniej niż połowa uprawnionych.

GDYBY W NAJBLIŻSZĄ NIEDZIELĘ ODBYŁY SIĘ WYBORY DO SEJMU, TO CZY WZIĄŁBY(ĘŁABY) PAN(I) W NICH UDZIAŁ?	
---	--

Zdecydowanie tak	46
Raczej tak	26
Raczej nie	11
Zdecydowanie nie	14
<i>Trudno powiedzieć</i>	3

¹ Sondaż TNS OBOP zrealizowany w dniach 8-12 listopada 2007 r. na reprezentatywnej, losowej 950-osobowej ogólnopolskiej próbie osób od 18 roku życia. Maksymalny błąd statystyczny dla takiej wielkości próby wynosi +/-3,2%, przy wiarygodności oszacowania równej 95%.

Prezentowane wyniki poparcia dla partii (z WYŁĄCZENIEM z podstawy procentowania osób niezdecydowanych, jak głosować) dotyczą 616 osób (maksymalny błąd statystyczny wynosi w tym przypadku +/-3,9%) deklarujących „zdecydowanie” lub „raczej” zamiar uczestniczenia w wyborach.

Przedstawiona pod tabelą z wynikami poparcia dla partii informacja o liczbie osób niezdecydowanych, jak głosować, dotyczy odsetka spośród ogółu 665 osób (maksymalny błąd statystyczny dla takiej wielkości wynosi +/-3,8%) deklarujących uprzednio „zdecydowanie” lub „raczej” gotowość uczestniczenia w wyborach.

PREFERENCJE PARTYJNE

Porównując notowania partii z ostatnich wyborów z uzyskanymi w sondażu powyborczym można zauważyć, że jedynie partie koalicji rządowej umocniły swoje notowania. Poparcie dla PO deklarowało po wyborach 49% badanych (czyli odsetek osób – porównując oba wyniki zaokrąglone – o 7 punktów procentowych wyższy), natomiast dla PSL – 9% (różnica jednego punktu procentowego więcej, teoretycznie mieści się w granicach błędu statystycznego, jednak – jeśli analizować wyniki jakościowo – podobnej tendencji nie zaobserwowano w przypadku żadnego innego ugrupowania, poza wymienionymi). Jednocześnie zmniejszył się o 4 pkt proc. elektorat PiS (z 32% do 28%) i o 3 pkt proc. – LiD (z 13% do 10%).

Z powodów oczywistych, notowania innych ugrupowań (o znikomym poparciu – tzn. na poziomie około jednego procenta wskazań), podlegały mniejszym wahaniom.

KANDYDATÓW KTÓREJ PARTII LUB UGRUPOWANIA POPARŁ(A)BY PAN(I) W WYBORACH DO SEJMU?	
Platforma Obywatelska Rzeczypospolitej Polskiej (<i>D. Tusk</i>)	49
Prawo i Sprawiedliwość (<i>J. Kaczyński</i>)	28
Lewica i Demokraci SLD+SDPL+PD+UP (<i>W. Olejniczak, M. Borowski, W. Witkowski, J. Onyszkiewicz</i>)	10
Polskie Stronnictwo Ludowe (<i>W. Pawlak</i>)	10
Samoobrona Rzeczpospolitej Polskiej (<i>A. Lepper</i>)	1
Liga Polskich Rodzin (<i>S. Chruszcz</i>)	1
Polska Partia Pracy (<i>B. Ziętek</i>)	0
Inna partia	1

Dane w proc.

Wyniki wśród osób, które deklarowały "zdecydowanie" lub „raczej” gotowość wzięcia udziału w wyborach, po „WYŁĄCZENIU” z podstawy procentowania osób niezdecydowanych, jak głosować.

<i>Niezdecydowani, jak głosować</i>	7
-------------------------------------	---

Dane w proc.

Odsetek niezdecydowanych, spośród osób deklarujących „zdecydowanie” lub „raczej” gotowość wzięcia udziału w wyborach.

O ile przed wyborami – do ostatnich dni przed głosowaniem – bardzo wysoki odsetek wyborców zamierzających głosować nie był zdecydowany, której z partii przekazać poparcie, to obecnie liczba niezdecydowanych jest zdecydowanie mniejsza.

GDYBY W NAJBLIŻSZĄ NIEDZIELĘ ODBYŁY SIĘ WYBORY DO SEJMU, TO CZY WZIŁBY(ĘŁABY) PAN(I) W NICH UDZIAŁ?							
		DANE W PROC.					LICZBA OSÓB
		zdecydo- wanie tak	raczej tak	raczej nie	zdecydo- wanie nie	trudno powiedzieć	
OGÓŁEM		46	26	11	14	3	950
PŁEĆ	mężczyźni	46	23	13	16	2	452
	kobiety	47	27	10	12	4	498
WIEK	18-24 lata	46	28	16	9	1	145
	25-34 lata	42	29	11	15	3	175
	35-44 lata	48	22	10	16	4	158
	45-54 lata	47	25	12	13	3	158
	55-64 lata	47	27	8	15	3	162
	65 i więcej lat	48	21	11	16	4	152
WYKSZTAŁCENIE	podstawowe	27	23	17	29	4	158
	zasadnicze zawodowe	39	24	15	18	5	257
	średnie i pomaturalne	49	30	9	10	2	288
	wyższe i licencjat	68	23	2	6	2	161
	jeszcze się uczą	55	23	17	4	1	81
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	39	31	11	14	4	352
	miasta do 20 tys.	55	20	13	10	2	127
	miasta 20-100 tys.	44	27	11	17	1	183
	miasta 100-500 tys.	46	22	13	16	3	170
	miasta pow. 500 tys.	64	17	8	10	2	118
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	39	31	11	14	4	352
	miasto	51	22	11	14	2	598
GRUPA SPOŁECZNO - ZAWODOWA	kierownicy, specjaliści	62	31	2	4	1	80
	prywatni przedsiębiorcy	40	26	19	9	7	29
	pracownicy administracji i usług	51	31	8	8	2	136
	robotnicy	34	25	15	25	2	172
	rolnicy	53	23	7	11	6	62
	gospodynie domowe	37	29	12	17	6	36
	emeryci	50	24	9	13	4	216
	renciści	44	18	15	21	2	68
	uczniowie i studenci	55	23	17	4	1	81
	bezrobotni	32	26	17	20	4	71
	AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA	aktywni zawodowo	46	27	10	14	2
nie pracujący		46	23	13	14	3	471

PRAKTYKI RELIGIJNE	regularnie praktykujący	49	28	7	13	3	507
	nieregularnie praktykujący	42	25	15	15	3	308
	niepraktykujący	44	17	20	17	2	132
SAMOOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	dobra	57	29	6	7	1	200
	średnia	46	26	11	15	2	599
	zła	32	19	22	20	7	144
ZAINTERESOWANIE POLITYKŁ	w ogóle się nie interesują	17	17	21	37	8	123
	raczej się nie interesują	38	29	16	15	3	325
	raczej się interesują	54	29	7	8	2	412
	bardzo zainteresowani	83	10	1	5	1	91
ZAINTERESOWANIE POLITYKŁ	niezainteresowani	32	25	17	21	4	448
	zainteresowani	59	26	6	8	2	502
POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe	46	33	10	10	1	92
	centrolewicowe	53	28	12	6	0	83
	centroprawicowe	53	33	4	7	3	136
	prawicowe	62	23	7	7	1	283
	trudno powiedzieć	29	22	18	25	6	357
OCENA KIERUNKU ZMIAN W KRAJU	dobry	58	28	7	5	2	419
	zły	32	24	18	24	3	337
	trudno powiedzieć	48	21	11	16	4	189

KANDYDATÓW KTÓREJ PARTII LUB UGRUPOWANIA POPARŁ(A)BY PAN(I) W WYBORACH DO SEJMU?

- wyniki wśród osób, które zadeklarowały gotowość głosowania -

- 1.Lewica i Demokraci SLD+SDPL+PD+UP (W. Olejniczak, M. Borowski, W. Witkowski, J. Onyszkiewicz)
- 2.Liga Polskich Rodzin (S. Chruszcz); 3.Platforma Obywatelska Rzeczypospolitej Polskiej (D. Tusk)
- 4.Polska Partia Pracy (B. Ziętek); 5.Polskie Stronnictwo Ludowe (W. Pawlak);
- 6.Prawo i Sprawiedliwość (J. Kaczyński); 7.Samoobrona Rzeczypospolitej Polskiej (A. Lepper)
96. Inna partia; 97.trudno powiedzieć

		DANE W PROC.										LICZBA OSÓB
		1	2	3	4	5	6	7	96	97		
OGÓLEM		10	1	45	0	9	26	1	1	7		665
PŁEĆ	mężczyźni	9	1	46	1	9	26	1	1	6		309
	kobiety	10	0	45		9	25	2	1	8		356
WIEK	18-24 lata	2		54	2	13	20	4	1	5		104
	25-34 lata	8		48		5	24		3	11		124
	35-44 lata	9	1	56		9	17			8		105
	45-54 lata	14	2	48		5	24	1		5		111
	55-64 lata	9	1	36	1	14	32	2	1	5		119
	65 i więcej lat	17		31		8	34			10		101

WYKSZTAŁCENIE	podstawowe	5	39	16	29		11	77			
	zasadnicze zawodowe	13	2	37	1	8	30	2	7	158	
	średnie i pomaturalne	9	1	47		11	23	2	2	6	221
	wyższe i licencjat	13		51		2	22	1	1	10	141
	jeszcze się uczą	3		56	3	9	24		2	5	63
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	4	2	33	1	19	30	2		9	243
	miasta do 20 tys.	12	1	43		4	32			9	92
	miasta 20-100 tys.	13	0	53		4	23	1	1	5	127
	miasta 100-500 tys.	11		49		3	26		3	8	109
	miasta pow. 500 tys.	15		64	1	2	11	2	0	4	94
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	4	2	33	1	19	30	2		9	243
	miasto	13	0	53	0	3	23	1	1	6	422
GRUPA SPOŁECZNO - ZAWODOWA	kierownicy, specjaliści	12		52		2	22		2	11	73
	prywatni przedsiębiorcy	3		86		6	5				19
	pracownicy administracji i usług	7	1	53	1	6	21		2	9	105
	robotnicy	14		45		3	25	1		12	97
	rolnicy	4	5	26		32	26	3		4	46
	gospodynie domowe			74		9	8		2	8	23
	emeryci	13	1	31		12	34	2	0	8	157
	renciści	18	1	44		7	28			3	40
	uczniowie i studenci	3		56	3	9	24		2	5	63
	bezrobotni	7		42		12	31	7			41
AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA	aktywni zawodowo	9	1	49	0	8	22	1	1	9	341
	nie pracujący	10	0	42	1	10	29	2	1	6	324
PRAKTYKI RELIGIJNE	regularnie praktykujący	6	1	38		12	34	1	0	8	382
	nieregularnie praktykujący	10		53	1	7	16	2	2	9	201
	niepraktykujący	24		61	1	0	8	1	1	3	78
SAMOOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	dobra	11	1	45	1	8	29	1	2	4	170
	średnia	8	1	48	0	10	23	1	0	9	419
	zła	16	2	34		7	29	1	4	7	70
ZAINTERESOWANIE POLITYKŁ'	w ogóle się nie interesują	13		20	5	5	30	3		23	38
	raczej się nie interesują	4	0	49		13	25	2	1	5	212
	raczej się interesują	11	1	44	0	8	26	1	1	9	332
	bardzo zainteresowani	18	2	52		4	24			1	83
ZAINTERESOWANIE POLITYKŁ'	niezainteresowani	6	0	45	1	12	26	2	1	8	250
	zainteresowani	12	1	46	0	7	25	1	1	7	415
POGLĘDY POLITYCZNE	lewicowe	55	2	23		7	6			7	72
	centrolewicowe	21		61		7	3	2	2	4	67
	centroprawicowe	3		69	2	12	10	3	1	2	118
	prawicowe		2	31	0	7	53		1	6	234
	trudno powiedzieć	4		52		11	16	2	0	15	174
	dobry	9	1	54		7	23	0	1	5	354

	dobry	9	1	54	7	23	0	1	5	354
OCENA KIERUNKU ZMIAN W KRAJU	złydo powiedzieć	19	1	32	1	13	29	4	3	129

KANDYDATÓW KTÓREJ PARTII LUB UGRUPOWANIA POPARŁ(A)BY PAN(I) W WYBORACH DO SEJMU?

- wyniki wśród osób, które zadeklarowały gotowość głosowania i miały sprecyzowane preferencje -

- 1.Lewica i Demokraci SLD+SDPL+PD+UP (W. Olejniczak, M. Borowski, W. Witkowski, J. Onyszkiewicz)
- 2.Liga Polskich Rodzin (S. Chruszcz); 3.Platforma Obywatelska Rzeczypospolitej Polskiej (D. Tusk)
- 4.Polska Partia Pracy (B. Ziętek); 5.Polskie Stronnictwo Ludowe (W. Pawlak);
- 6.Prawo i Sprawiedliwość (J. Kaczyński); 7.Samoobrona Rzeczypospolitej Polskiej (A. Lepper)
- 96.inna partia

		DANE W PROC.									LICZBA OSÓB
		1	2	3	4	5	6	7	96		
OGÓŁEM		10	1	49	0	10	28	1	1	616	
PŁEĆ	mężczyźni	10	1	49	1	9	27	1	1	290	
	kobiety	11	0	49		10	28	2	1	326	
WIEK	18-24 lata	2		56	2	13	21	5	1	100	
	25-34 lata	9		54		5	27		4	111	
	35-44 lata	9	1	61		10	19			97	
	45-54 lata	15	2	51		6	26	1		105	
	55-64 lata	9	1	37	1	15	33	2	1	113	
	65 i więcej lat	19		34		9	38			91	
WYKSZTAŁCENIE	podstawowe	6		44		18	32			69	
	zasadnicze zawodowe	14	2	40	1	9	32	2		147	
	średnie i pomaturalne	10	1	50		12	24	2	2	208	
	wyższe i licencjat	14		56		3	25	1	1	127	
	jeszcze się uczą	3		59	3	9	25		2	60	
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	5	2	36	1	21	33	2		220	
	miasta do 20 tys.	13	1	48		4	34			84	
	miasta 20-100 tys.	13	0	56		4	24	1	2	121	
	miasta 100-500 tys.	12		54		3	28		4	100	
	miasta pow. 500 tys.	16		67	1	2	11	2	1	90	
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	5	2	36	1	21	33	2		220	
	miasto	14	0	56	0	3	24	1	1	395	
	kierownicy, specjaliści	13		58		2	25		2	65	
	prywatni przedsiębiorcy	3		86		6	5			19	
	pracownicy administracji i usług	7	1	59	1	6	23		3	95	
	robotnicy	16		51		3	28	1		85	
	rolnicy	4	6	27		33	27	3		45	
	gospodynie domowe			80		10	8		2	21	
	emeryci	14	1	33		13	37	2	0	145	
	renciści	19	1	45		7	28			39	

	uczniowie i studenci	3	59	3	9	25		2	60
	bezrobotni	7	42		12	31	7		41
AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA	aktywni zawodowo	10	1	54	0	8	24	1	310
	nie pracujący	11	1	44	1	11	31	2	306
PRAKTYKI RELIGIJNE	regularnie praktykujący	7	1	41		13	37	1	353
	nieregularnie praktykujący	11		58	1	8	18	2	184
	niepraktykujący	25		63	1	0	8	1	76
SAMOOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	dobra	11	1	47	1	8	30	1	162
	średnia	9	1	52	0	11	25	1	382
	zła	17	2	36		8	32	1	65
ZAINTERESOWANIE POLITYKŁ	w ogóle się nie interesują	18		26	6	6	40	4	29
	raczej się nie interesują	5	0	52		14	26	2	201
	raczej się interesują	12	1	48	0	9	28	1	304
	bardzo zainteresowani	18	2	52		4	24		81
ZAINTERESOWANIE POLITYKŁ	niezainteresowani	6	0	48	1	13	28	2	230
	zainteresowani	13	1	49	0	8	27	1	385
POGLŁDY POLITYCZNE	lewicowe	59	2	25		7	7		67
	centrolewicowe	22		64		7	3	2	64
	centroprawicowe	3		70	2	12	10	3	115
	prawicowe		2	33	1	8	56		221
	trudno powiedzieć	5		60		13	19	2	149
OCENA KIERUNKU ZMIAN W KRAJU	dobry	10	1	57		7	24	0	337
	zły	10	2	36	1	15	33	4	158
	trudno powiedzieć	12		44	1	10	30	3	117